

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА
WYŻSZA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZASCI I ADMINISTRACJI W LUBLINIE
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕРЕЗІВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПОЛІТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.С. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ»

До 25-річчя Незалежності України

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ДЕРЖАВНО–ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ»

23-25 червня 2016 року, м. Одеса

УДК 342.5 (477)
ББК 67.401(4УКР)

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання державно-правового розвитку сучасної України» містить тези наукових праць, у яких розглядаються: сучасний стан та перспективи розвитку національної правової системи України, реформи в сфері державного управління України в рамках вивчення міжнародного досвіду та розкриття вітчизняних реалій, трансформаційні процеси в сучасному українському суспільстві. Особливо увагу приділено характеристиці української політичної системи та пошукам шляхів підвищення ефективності її функціонування. Також розглянуто філософський, історичний та культурологічний аспекти суспільно-політичного розвитку України. Не залишилася осторонь й державна інформаційна політика в нашій країні та шляхи її реалізації.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Марушак В.П. – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри права і законотворчого процесу Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України;

Білоусов О.С. – доктор політичних наук, професор кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету;

Чистякова І.М. – кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету;

Гладка Т.І. - кандидат наук з державного управління, викладач кафедри філософії і суспільних наук Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава);

Моїсєва Т.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету (відповідальний секретар);

Шевченко В.П. – директор Березівського вищого професійного училища Одеського національного політехнічного університету, викладач вищої категорії, відмінник освіти України;

Шевченко Г.О. – заступник директора з навчально-методичної роботи та міжнародних зв'язків Березівського вищого професійного училища Одеського національного політехнічного університету, викладач вищої категорії;

Гегечкорі О.В. – доцент, доцент кафедри соціальних та правових дисциплін Національної академії Національної гвардії України;

Прилуцька А.Є. - канд. філос. наук, проф. ХАІ, завідувач кафедри документознавства та української мови Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Пахомова Т.І. – доктор наук з державного управління, професор кафедри права і законотворчого процесу Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України;

Сухотеріна Л.І. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного політехнічного університету;

Оганісян М.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України.

A 43

Актуальні питання державно-правового розвитку сучасної України: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю Незалежності України (23-25 червня 2016 р., м. Одеса). – К.: Каравела, 2016. – 172 с.

ЗМІСТ

Оборський Г.О. Права освіта в Одеському національному політехнічному університеті: нормативні засади та сучасний стан.....	6
Нестеренко С.А. Сучасний стан правового виховання в Одеському національному політехнічному університеті.....	10

СЕКЦІЯ І «СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Кривдіна І.Б. Підзаконні акти як частина законодавства України про внутрішньо переміщених осіб: загальна характеристика.....	15
Кутузова Н.Г., Кязимова Г.Х. Ювенальное право и Украина.....	20
Львова Є. О. Права рецепція як детермінанта інтеграції України до глобального правового простору.....	23
Татакі О.О., Татакі Д.Д. Правове забезпечення надання адміністративних послуг в Україні.....	25
Чернова А.О. Проблеми сфери страхування в Україні.....	29
Янушевич І.А. Пути формирования единых теоретических основ вхождения Украины в систему правовых стандартов Европейского Союза.....	33

СЕКЦІЯ ІІ «РЕФОРМИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ»

Бачинська К.В. Управління державною власністю в умовах приватизації.....	37
Болквадзе Б.М. Пошук перспективних моделей для українського місцевого самоврядування (на прикладі досвіду європейських країн).....	40
Гладка Т.І. Проблемні аспекти державно-правового регулювання системи охорони здоров'я в Україні.....	46
Коба А.І. Реформи в сфері державного управління України: міжнародний досвід та вітчизняні реалії.....	48
Марущак В.П. Роль державного управління в регулюванні соціально-економічних процесів.....	54
Ровинська К.І. Корпоративні права як об'єкт управління територіальною Грамадою.....	56
Ровинський Ю.О. Місце державного фінансового контролю в умовах децентралізації.....	59
Фелонюк Т.А. Адміністративна реформа у Франції: досвід для України.....	62
Чабанова К.І. Політичний феномен децентралізації.....	64

СЕКЦІЯ ІІІ «ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ»

Бабина В.А. Особенности мотивации труда в современных социально-экономических условиях.....66

Дрома І.А., Пономаренко А.А. Особливості автомобілізації суспільства....69

Кубко В.П. Методологічні аспекти формування іміджу навчального закладу.....72

Мироненко С.В., Новак Л.С., Караяні Н.В. Трансформаційні процеси в дорожньо-будівельному комплексі.....76

Ницевич А.Д, Максимов В.Г., Ткачев А.А., Пурич Д.А. Экологические аспекты функционирования автомобильного транспорта.....79

Павленко А. О. Чинники трансформацій материнства в українському суспільстві.....81

Рибка Н.М., Горицька К.М. Проблеми організації роботи наукових колективів в умовах трансформації науки в Україні.....84

Спрінсян В.Г. Наукові дослідження в Україні: сучасна система організації і управління.....87

СЕКЦІЯ ІV «ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ»

Ivanichenko L.M., Kakodey A.O. Trends of using pr-technologies in political activities in Ukraine.....89

Кіріченко С.А. Роль ідеологічного фактору в сучасному політичному процесі.....91

Мамонтова Э.В. Роль СМИ в политической жизни общества информационного типа.....95

Мельник Ю.П. Поєднання громадських, колективних та особистих інтересів як фактор розвитку сучасного громадянського суспільства.....100

Піча В.М. Проблеми політичної стабільності та консолідації українського суспільства.....103

Шановська О.А. Польський досвід переходу до демократії та ринкової економіки: засади успішного транзиту.....106

Янюк С.В. Теоретичні засади створення і функціонування територіальної оборони України.....110

СЕКЦІЯ V «СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, ІСТОРИЧНИЙ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»

Афанасьев А.И., Василенко И.Л. Менталитет и правосознание.....	113
Zharkukh V. On plasticity of law in classical legal pragmatism.....	117
Зазимко Н.С., Петелкаки В.В. Здоровый образ жизни: христианский, нравственный, социальный аспекты.....	118
Мініна І. С. С. М. Ямпольський – ректор Одеського Політехнічного інституту (1957-1965 рр.).....	120
Моїсеєва Т.М. Одеський Павловський притулок: формування матеріальної та фінансової бази (кін. XIX ст.).....	123
Обидейко Э.К., Кузьмич М.В. Место и роль спортивных сборов в системе формирования здорового образа жизни украинского студента.....	126
Овчаренко Т.Д. Демографічні втрати України у роки Другої світової війни та період проведення АТО.....	128
Пелевин Е.Ю. Роль научной периодики в формировании новой историко-культурной парадигмы независимой Украины.....	131
Петелкаки В.Ф., Петелкаки В.В. Спорт и физическое воспитание: тенденции развития в современном украинском обществе.....	135
Петелкаки В.Ф., Петелкаки В.В. Физическое здоровье современного студента в Украине: социальный аспект и социальные проблемы.....	138
Сінягіна К.А. Участь Г.А. Гамова у Першій Всесоюзній конференції з теоретичної фізики (Харків, 1929 р.).....	144
Федорова А.І. Правове положення старообрядців Бессарабії (середина XVIII – початок ХХІ ст.): основні етапи.....	145
Чернов Т.О. Малый и средний бизнес в современной Украине: возможности, сложности, перспективы.....	149
Чистякова И.Н. Современное образование в вузе: инновационные процессы.....	153
Чупрінова Н.Ю., Гегечкорі О.В. Актуальні завдання сучасної військової освіти.....	158
Шевченко Б.Г., Шевченко М.Г. Освіта як особистий капітал людини.....	159
СЕКЦІЯ VI «ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ»	
Білоусов О.С. До питання щодо міжособистісної комунікації.....	161
Никон Н.А. Блог как форма политической коммуникации.....	162
Прилуцька А.Є. Інформаційне та правове забезпечення діяльності Пенсійного фонду України.....	166
Яворський С.Х. Информационное общество: к вопросу информационно-коммуникационной инфраструктуры.....	168
Яков Я.М. Анализ эффективности использования информационных технологий в публичном управлении.....	170

Кутузова Н.Г.

к.и.н., доцент, кафедра правоведения,
Одесский национальный политехнический университет

Кязимова Г.Х.

к.и.н., доцент, кафедра украиноведения,
историко-правовых и языковых дисциплин,
Одесский национальный морской университет

ЮВЕНАЛЬНОЕ ПРАВО И УКРАИНА

Ювенальная юстиция – это система права, созданная для защиты детей. Она включает в себя учреждения, осуществляющие правосудие по делам несовершеннолетних при нарушении ими законов и защиты их от произвола взрослых, в том числе и от родителей. Её задачи: защита прав несовершеннолетних и судебные разбирательства правонарушений совершенных самими несовершеннолетними преступниками.

Вопрос о правовой защите несовершеннолетних поднимался ещё в VI веке Юстинианом I. В статье «О лицах, не достигших 25 лет», в «Кодификации Юстиниана» от имени государства сделана попытка защитить юных незаконно послушных граждан от несправедливого жестокого наказания.

В правовых актах Средневековья в ряде европейских стран предпринимались попытки защитить права малолетних и оградить их от сурового наказания, так как дети несли такую же ответственность, как и взрослые: даже к семилетним нарушителям применялись пытки и все виды уголовных наказаний; отбывали наказание они в тюрьмах вместе со взрослыми преступниками.

В XIV в. в Испании были церковные служащие, которых называли «отцами и судьями сирот». Они занимались опекой, попечительством детей. Италия была первой европейской страной, где церковь создала пенитенциарное учреждение для несовершеннолетних преступников. В Риме папа Климент XI создал исправительный дом Сен-Мишель. Специальным указом папы был определён контингент подростков и условия их содержания. В Польше религиозные патронажные общины помогали подросткам в их сложных ситуациях с законом. В дореволюционной России по «Уложению о наказаниях уголовных и исправительных» дети, совершившие преступления в возрасте от 10 до 18 лет, отдавались в монастыри для исправления. В Киеве, Харькове, Одессе были созданы специальные суды для несовершеннолетних преступников. Функцию судьи исполнял мировой судья.

Но во многих странах мира до середины XIX в. специальная защита малолетних отсутствовала, и уголовная ответственность была одинаковая для всех. Во второй половине XIX века в Нью-Йорке были организованы заседания суда специально для рассмотрения дел преступников, которым не исполнилось 16 лет и применения к ним воспитательного надзора. В Австралии

первый суд по делам несовершеннолетних создан в 1890 г., в Канаде в 1894 г., в США в 1899 г.

Сегодня ювенальные суды существуют в более чем 60 странах мира. Но подход к решению этой серьёзной проблемы везде разный. В европейских странах понятие «защита самого ребёнка» подменяется на защиту так называемых «прав ребёнка». Например, «защита прав ребёнка от насилия в семье» в Нидерландах и Финляндии во многих случаях превращается в безосновательное отбирание детей из семьи, что приводит к психическим травмам не только родителей, но и всех детей. Забирают детей не только у своих соотечественников, но и у иностранцев, временно находившихся на территории этих государств.

Само понятие «насилие над ребёнком» с каждым годом трактуется всё более широко. Если 20 лет назад под этим термином понимали исключительно телесные наказания, то теперь насилием признаётся «психологическое давление» и даже «слишком сложные поручения». Поэтому родители опасаются лишней раз упрекнуть ребёнка в плохом поведении или приобщить его к работе по дому. Даже маленьким детям раздаются номера телефонов, куда их призывают звонить и жаловаться на родителей по любому поводу. К тому же в европейских странах ювенальные инспекторы наделены полномочиями единолично решать, благоприятен ли климат в семье для полноценного развития ребёнка. При этом нет никаких чётких однозначных инструкций и формулировок – всё остаётся на усмотрение чиновника. Поводом для изъятия ребёнка из семьи может стать вырванный молочный зуб, отсутствие фруктов в холодильнике или наветы соседей и школьных педагогов.

Пропандируется идея о необходимости защитить детей от жестоких родителей путём изъятия их из родной семьи и передачи опекунам - чужим людям или усыновителям (часто в однополые семьи, которые сами иметь детей не могут). Только в США по самым скромным подсчётам более миллиона гомосексуалистов. Причём, родители обязаны выплачивать этим усыновителям алименты на ребёнка.

Понятие «ювенальная юстиция» в Украине вошло в употребление в 2009 году. Многие наши сограждане расценивают её как бесцеремонное вмешательство в семейные дела, возможность чиновников войти в дом без специального ордера и безнаказанно изъять ребёнка из семьи без суда. В связи с входом Украины в ЕС ювенальные технологии всё глубже проникают в нашу жизнь: уже сейчас в школах дети заполняют разные анкеты о зарплате родителей, о наказаниях в семье, о том, как правильно подать в суд на взрослых. Читаются детям лекции только о правах ребёнка, предлагаются телефоны, по которым можно пожаловаться на папу и маму в любое время.

Учителя, педиатры и социальные педагоги обязаны доносить на родителей в социальные службы и органы опеки. В каждой школе висят стенды с перечнем прав ребёнка. Цель этих мероприятий – создать образ семьи как опасного места для ребёнка, откуда его нужно забрать и спасти: если родители не обеспечивают права детей, то это исправит государство. К сожалению, ювенальная юстиция игнорирует права детей через отсутствие доступных детских садиков, бесплатного образования, бесплатных спортивных секций, кружков, качественного детского питания.

На самих учителей ювенальная юстиция тоже оказывает давление: уже известны случаи, когда уволили учителей, разнимавших маленьких драчунов «за физическое насилие» и классного руководителя «за угрозы в адрес школьников», напоминавшим двоечникам о возможности остаться на второй год. Педагога – сеятеля разумного, доброго, вечного ювенальная юстиция пытается сделать доносителем, обязанным выведывать у детей подробности частной жизни семьи и сообщать куда следует.

Под давлением ЕС ювенальная юстиция в Украине распространяется всё шире. В 2012 г. по распоряжению С. Тигипко принято 12 тысяч социальных работников, которые уже ходят по домам и собирают данные о семьях. В народе их прозвали «соцполициями». Планируется увеличить их до 46 тысяч, чтобы они могли следить за каждой семьёй, где есть дети и чтобы каждая семья была подконтрольна и подотчётна ювенальным органам.

Защита прав детей – одна из главных обязанностей государства: проблемой преступности несовершеннолетних должны заниматься только профессионалы, а не социальные работники; рассматривать дела подростков должен только ювенальный суд и судья, специализирующийся по делам несовершеннолетних. В мировой практике установлено, что судья, который осудил взрослого не может судить несовершеннолетнего.

Литература:

1. Заряев А.В., Малков В.Д. Ювенальное право. – М., 2005.
2. Концепція розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні // Електронний ресурс: <http://www.president.gov.ua/dokuments/13600.html>
3. Мельникова Э.Б. Ювенальная юстиция: Проблемы уголовного права. – М., 2000.
4. Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року. Верховна Рада України; Закон. Програма від 05.03.2009 № 1065-УІ.
5. Плюсы и минусы ювенального права // Электронный ресурс: <http://wtalks.com/yuvenalnaya-yusticiya-drug-detey-ili-vrag-roditeley>